

Szakdolgozati beszámoló

Pekár Mihály

PTI bsc.

Eszterházy Károly Egyetem

Eger, Magyarország

mpekar55@gmail.com

Abstract—Ebben a dokumentumban arról fogok írni, hogy a jelenlegi félévben milyen feladatokat tudtam teljesíteni a szakdolgozatom megírásában illetve, hogy milyen nehézségekbe ütköztem ezalatt. Továbbá azt is befogom még mutatni, hogy mik várnak még rám a szakdolgozatom befejeztéig.

Index Terms—iktatás, szakdolgozat, grpc, mysql, protobuffer

I. BEVEZETÉS

Ebben a félévben szakdolgozatom írásánál a legtöbb időt az adatbázis elkészítésére fordítottam. Sok nehézségekbe ütköztem közben. A legnagyobb hátráltatás az volt, hogy megbeszélések soha nem jöttek össze a munkáltatómmal ha mégis nem sok időnk volt alaposan átbeszélni. Miután ez összejött az adatbázis struktúra kialakításához kezdtem ahol az iktatókönyvnek a törlésével elég sokat küzdöttem. Majd jött Protobuffer fájl elkészítése ahol egyenlőre bejelentkezés, kijelentkezés és a regisztrálásnak az rpc hívásait készítettem el. A továbbiakban még elkészítettem c#-ban a server-t és a klienst ahol implementáltam a protobuffer-ben elkészített rpc call-okat. A login teljesen készlet.

II. FÉLÉVES MUNKA BEMUTATÁSA

A. Adatbázis tervezése és megvalósítása

Az adatbázisnak a megtervezésekor mindent információt figyelembe vettem amit az igényfelmérés során összegyűjtöttem. Reményeim szerint nem fog kelleni sok mindent újra tervezni mikor csinálom a gRPC szervert illetve a felhasználó felületet. Amit már biztosan tudok, hogy az adatbázisban még van egy probléma még hozzá a partnereknek a tárolása amit még újra kell gondolnom.

1) Táblák:

- Évek: Az aktív évet jeleníti meg a programban, hogy melyik évre iktatunk. Év zárása után már nem lehet arra az évre iktatni.
- User tábla: A programot használó dolgozók adatait tartalmazza. Három oszlopból áll. Felhasználónév aminek a maximális mérete 45 karakterhosszú. Jelszó ami SHA1 kódolással lesz eltárolva, illetve a felhasználó teljese neve.
- Privilege: A felhasználó jogosultsági szintje a programban. Lehet Admin és User. Az admin jogosultsággal rendelkezők a törzseket szabadon szerkeszthetik, felhasználókat adhatnak, módosíthatnak vagy törölhetnek

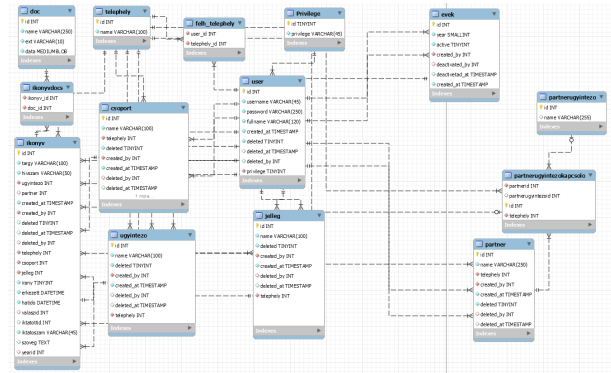

Fig. 1. Adatbázis képe mysql workbenchben programban

a rendszerben illetve "törölhetnek" iktatásokat. Míg a sima felhasználó iktatáson kívül még partnert, partner ügyintézőt és ügyintézőket tud csak hozzáadni a rendszerhez.

- **Telephely:** Ez jelöli, hogy az adat az melyik telephelyhez tartozik az adatbázisban. Ez vonatkozik az iktatásra és a törzsadatokra egyaránt.
- **Felhtelephely:** Minden felhasználóhoz tartozik egy vagy több telephely ahová tud iktatni vagy törzs adatokat rögzíteni.
- **Partner:** Azokat a partnereket tartalmazza akiket a
- **Partnerügyintéző:** A megadott partnerhez tartozó ügyintézőket tartalmazza
- **Partnerügyintéző kapcsoló:** Az a személy, intézmény vagy cég aki küldte az iratot. Munkaszerződéseknél a partner a dolgozó nevét jelöli. Lehet például E-on, Járási hivatal...stb. Ennek a táblának az id-je fog idegen kulcsként megjelenni az iktatásban.
- **Csoport** Az iratok azon típusait jelöli, amely egységhez kapcsolódik az iktatandó anyag. Például Ellátotti, Főzőkonyha, Munkaügy.
- **Jelleg** A dokumentum formai megjelenésének megadása. Ez lehet e-mail, küldemény, fax, levél, munkaügyi irat.
- **Ügyintéző** Ez a szervezeten belüli dolgozó kollégára utal, hogy ezt az ügyet vagy iratot ki intézi.
- **Doc** Itt tároljuk az iktatásokhoz feltöltött állományokat mediumblobban. Illetve eltároljuk még annak nevét és a kiterjesztését is. Lehet Pdf,JPG,PNG,XLSX,DOCX...stb.
- **Ikonyv docs** Az adott iktatáshoz tartozó dokumentum.

- **Ikonyv** Ez maga az iktató könyv. Ha bejön egy irat vagy kimegy azt itt lesz rögzítve. Az iktatószámot tárolt eljárással fogom előállítani ami a megadott adatok alapján fog generálódni. Egy példa: B-SZ/R/3/2019 Ennek felépítése
  - Az első karakteret az határozza meg, hogy K - kimenő vagy B - bejövő
  - A második karakter a jellege határozza meg SZ pl szerződés.
  - A harmadik karakter a telephely jelöli pl. R - Rákóczi, V- Vajda stb..
  - A negyedik karakter sorozat a sorszám ami lehet kötőjeles Pl. B-SZ/R/3-1/2019 vagy B-SZ/R/3-1-1/2019 a válaszokhoz mérve.
  - Az utolsó rész pedig az évet jelöli.

Az iktatószám generálása után el is lesz tárolva.

2) **Nézetek:** Egyenlőre három nézetem van. Első a creatIktSzam ahol a iktató könyv tábla összes idegen kulcsa össze van kapcsolva a táblájával és ezekből össze állítja az aktuális iktató könyv iktatószámát. A második a currentYearIkonyv itt lekérem az aktuális év iktatásait olyan formában amiben majd a programban kelleni fog. Illetve az utolsó a prevYearIkonyv ami hasonló a currentYearIkonyvhöz de itt saját kezűleg kell paraméterezni az évet.

3) **Tárolt eljárások:** Minden kérést amit lehetett tárolt eljárásba tettem. Ezzel is megakadályozva az SQL injectionnek a lehetőségét. Összesen 39 darab lett belőlük, de ezeknek a száma valószínűleg csak növekedni fog az iktató program fejlesztése során mivel előfordulhatnak olyan lekérdezések amikre még nem gondoltam a tervezés során. Pár fontosabb eljárást fogok csak bemutatni, mivel a nagy része csak az adatok megfelelő módosításáról, törléséről és hozzáadásáról szól. A legfontosabbak a következők. AddRootIkonyv, AddSubIkonyv, DelIkonyv, setDeletedByValaszID, getNextIktatottID, getIkonyvek. Ezek okozták a legtöbb fejtörést a számomra.

AddRootIkonyv: Bemenete az iktatóhoz szükséges adatok mint a Tárgy, Hivatkozási szám, Ügyintéző id-je, PartnerÜgyintézőkapcsoló id-je, stb... Első lépésben lekérem az aktuális évet, erre azért van szükség hogy az iktatószámhoz hozzá tudjam adni. (Az aktuális év nem feltétlenül egyezik meg az aktuális dátummal). Második lépésben lekérem a következő Id-t. Mivel több telephely is szerepel a táblázatban ezért van erre szükség így mindegyik telephelyen a számozás konzisztens marad illetve még a válasz iktatások is bekavarnának a sima ID-ba. Harmadik lépésben hozzáadom az új iktató könyvet még iktatószám nélkül. Negyedik lépésben lekérem az ő ID-ját a táblából így az generateIktSzam view-val le tudom generáltatni az iktatószámát és hozzáadni az iktatókönyvhöz. Utolsó lépésben vissza adom az új iktatásnak az id-ját így ha kell le tudom egyből kérdezni. Ez lehet változni fog mivel valószínűleg csak az iktatószámra lesz szükségem a hozzáadás során.

AddSubIkonyv: A bemenete hasonló az szülőhöz de itt még paraméterként várom annak az iktatókönyvnek az id-jét

amihez ez az iktatás kapcsolódik. A lépések ugyan azok mint a szülő ikönyvnél, de itt mikor lekérem az iktatókönyvnek a következő id-jét még hozzá kell tennem a szülőnek az ID-jét is. Iktatószám generálása kicsit másképp történik. Először lekérem az szülő iktatószámát és azt átalakítva mentem el az ikönyv táblában.

DelIkonyv: Az iktató könyv törlése elég macerás dolog. Mivel a könyvnek lehetnek gyermek iktatásai és a gyermek iktatásnak is lehetnek gyermek iktatásai, ezért erre oda kell figyelnem, hogy ha az egyik szülőt kiszedjük a fa struktúrából akkor az összes gyermeket is "törölje". Természetesen végleges törlést nem csinálunk csak a deleted flaget 1-re állítjuk. Bemenő paraméterek: az iktató könyvnek az id-je és a felhasználónak az id-je. Igazából nem csinál mást csak meghívja a setDeletedByValaszID-t a bemenő paraméterekkel.

setDeletedByValaszID: A bemenő paraméterek ugyan azok mint a DelIkonyvnek. Első lépésben megnézzük, hogy az iktatásnak vannak-e gyermekei, ha nincs akkor a flaget 1-re állítjuk ha van akkor a következő lépéseket kezdjük. Amíg van gyermeke addig kiválasztjuk az első gyermeket. A gyermek delete flagjét 1-re állítjuk és meghívjuk ezt az eljárást a jelenlegi gyermek iktatásra. A legvégén az eredetileg meghívott iktatókönyvnek is a flag-jét 1-re állítjuk.

getNextIktatottID: A bemenete a telephelynek az id-je és hogy ha van akkor a szülőnek az id-je. Először megnézem hogy a válasz id null-e ha igen akkor a következő selectet meghívom: select IFNULL(MAX(iktatottid),0)+1 into nextiktatottid from ikonyv where telephely = telephely_b and valaszid is null Viszont ha van valaszid akkor ugyan ezt a selectet hívom meg csak a where feltétel módosul.

getIkonyvek: Bemenete a userid így kitudom keresni hogy a felhasználóhoz melyek azok a telephelyek amik hozzá tartoznak és csak azokat fogom lekérni. Egy ilyet még írnom kell a prevYearIkonyv-re is de ahhoz még kelleni fog bemenő paraméternek az év. Illetve a lapozáshoz még fog kelleni egy tól-ig paraméter is.

B. gRPC és Protocol Buffers

Grpc:

A gRPC rekurzív mozaik szó. A jelentése gRPC Remote Procedure Call. A google fejlesztette 2015-ben. Nyílt forráskódú. Két főrészből áll. Első a gRPC protokoll és a ProtocolBuffer azaz a adat szerializáció. A protokoll http2 alapokon működik és ki is használja azok előnyeit. Például fejléc tömörítés, egyetlen folyamatos TCP kapcsolat, megszakító és időtúllépés contract a kliens és a szerver között. A gRPC RPC típusa: Unáris: Azaz a kliens küld egy requestet és a szerver válaszol arra. Kliens streaming RPC: Ahol a kliens több üzenetet küld ezt megvárja a szerver és ha a kliens végzett a szerver válaszol egy válaszban. Server Streaming RPC: Ami a Kliensnek az ellentettje. És van a bidirectional streaming rpc ahol a kliens és a szerver egymástól függetlenül tudnak több üzenetet küld egymásnak.

Protocol Buffer: A protocol buffer egy nyelv, platform semleges protokoll ami az adatok szerializációjáért felel.

Sokkal egyszerűbb, hatékonyabb és flexibilisebb mint egy XML struktúra és könnyebben olvasható is. Két részből áll az egyik a Message a másik a Service amiben az rpc-k találhatóak. Megtalálhatóak benne skalár típusok Pl.: int32,int64,double,string stb ...

1) *Message*: A message egy üzenet ami az rpc híváskor adható meg paraméterként illetve ilyen üzeneteket tud visszaküldeni a szerver. Itt lehet a classokat kialakítani illetve egyéb segéd osztályokat. Illetve az rpc hívásoknál nem lehet üres a metódus ezért létre kell hozni egy EmptyMessage-t aminek nincs semmi mezője és ezt beleszúrni. Nekem egyelőre van a user-hez kapcsolódó rpc-k és messagek vannak kialakítva. Ami LoginMessage, Answer, User, Privilege. Az LoginMessage tartalmaz egy string felhasználó nevet és egy string password mezőt. Ezt fogja a kliens elküldeni a szerver felé a szerver majd válaszol egy User requesttel. Az Answer tartalmaz egy bool error és egy string message mezőt. Ami a kijelentkezéskor és a regisztrációkor használatos.

2) *Service*: A service nem más mint azoknak a rpc metódusoknak gyűjtőneve amit használni szeretnénk a grpc-kor. Több service is megadható, de ki kell választanunk szerver indításakor, hogy melyiket használja. Egyelőre három rpc-m van a Login, Logout, Register, ModifyUser. Ezek lesznek a userrel való műveletek. Mint látszódik is a login egy LoginMessage-t vár a többi User Message-t. és a Loginon kívül más nem küld vissza User Message-t.

```
syntax = "proto3";
```

```
package Iktato;
```

```
service IktatoService {
  rpc Login (LoginMessage) returns (User);
  rpc Logout (User) returns (Answer);
  rpc Register (User) returns (Answer);
  rpc ModifyUser (User) returns (Answer);
}
```

```
message LoginMessage{
  string username = 1;
  string password = 2;
}
message EmptyMessage{
}
```

```
message Privilege{
  int32 id = 1;
  string name = 2;
}
message Answer{
  bool error = 1;
  string message = 2;
}
```

```
message User {
  int32 id = 1;
  string username = 2;
  string fullname = 3;
  string password = 4;
  Privilege privilege = 5;
}
```

C. Szerver és Kliens

1) Szerver:

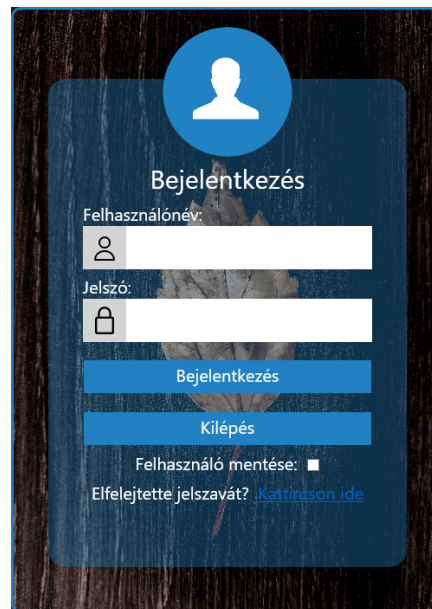

Fig. 2. A kliens login felülete.

2) Kliens:

FELADATOK, TERVEK ÉS AZOK KIVITELEZÉSE A SZAKDOLGOZAT BEFEJEZÉSÉIG.

Lényegében az egész egész szoftver fejlesztése még hátra van, de szerencsére a caliburn.micro és a gRPC segítségével nem lesz nehéz időben ezt befejezni. Tervbe van még véve, hogy TDD-ben lesz a fejlesztés és egy loggolás server és kliens oldalon is. Illetve, hogy a RPC hívásoknál várni fogok még valami token -t is ami validálja a usert hogy meghívhatja e az adott metódust.

EREDMÉNYEK

Ebben a félévben elértem, hogy az adatbázissal már nagyon kelljen foglalkoznom már a fejlesztés során illetve sikerült összehozni egy körülbelüli képet a munkáltatómmal, hogy hogy is nézzen ki a program. Sikerült SSL titkosítás implementálása, hogy a gRPC szerver és a kliens ne egy insecure channelen kommunikáljanak.

REFERENCES

- [1] G. Eason, B. Noble, and I. N. Sneddon, "On certain integrals of Lipschitz-Hankel type involving products of Bessel functions," *Phil. Trans. Roy. Soc. London*, vol. A247, pp. 529–551, April 1955.
- [2] J. Clerk Maxwell, *A Treatise on Electricity and Magnetism*, 3rd ed., vol. 2. Oxford: Clarendon, 1892, pp.68–73.
- [3] I. S. Jacobs and C. P. Bean, "Fine particles, thin films and exchange anisotropy," in *Magnetism*, vol. III, G. T. Rado and H. Suhl, Eds. New York: Academic, 1963, pp. 271–350.
- [4] K. Elissa, "Title of paper if known," unpublished.
- [5] R. Nicole, "Title of paper with only first word capitalized," *J. Name Stand. Abbrev.*, in press.
- [6] Y. Yorozu, M. Hirano, K. Oka, and Y. Tagawa, "Electron spectroscopy studies on magneto-optical media and plastic substrate interface," *IEEE Transl. J. Magn. Japan*, vol. 2, pp. 740–741, August 1987 [Digests 9th Annual Conf. Magnetism Japan, p. 301, 1982].
- [7] M. Young, *The Technical Writer's Handbook*. Mill Valley, CA: University Science, 1989.